

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 6. ANULU XVII.

Telegrafulu este de done ori pe septemana: joi'a si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear pe o jumtate de anu 3. fl. 50. Pentru celelaltepartii ale Transilvaniei si pen.

Sabiu, in 19/31 Ianuaru 1869.

tro provinciele din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumtate de anu 4 fl. v. a. Pentru princip. si tieri straini pe anu 12 pe 1/2 anu. fl. v. a. Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

La miscările constitutiunali de dincolo de Delulu mare.

Scirile cele mai prospete ne spunu ca in fundulu Ungariei valurile constitutiunali au inceputu a se umfla asiá de tare de acum, incátu in Pécsvaradu au costatu si viétia de omu. Delurile nóstre se vede ca adapostescu si undolatiunile constitutiunali, pentru ca, fia disu intr'unu césu bunu, la noi nu scimiu sa se fia intemplatú miscári de alegeri asiá de cumplite, de câte ori au fostu vre un'a, — incátu dopa aceea sa se serbeze si vre-o câte-va immormentári, cá urmári ale vietiei constitutiunali. Pre lâng-a aceea la noi ori cum vomu luá e diferentia mai mare intre partide decátu in Ungari'a, pentru ca acolo suntu numai principiile, cari despartiescu pre unii de alii, pre cându la noi principie cardinali, si diferentie nationali au fostu, si suntu eari si stau fatia in fatia la alegeri. Nu delurile in sa, ci firea cea pacinica a majoritatiei locuitorimei e causa de miscările constitutiunali decurgu la noi mai in linisce decátu aiurea. Si acestu argumentu de o cultura fireasca a animei, suntemu convinsi ca románii ori si cându o voru documentá. Ei, déca au sa lupte, in asemenea impregiurári, lupta numai cu arme principiali, cu armele dreptului.

Pentru ce va fi inversiunarea cea mare intre partidele din Ungari'a? Intrebarea acést'a trebue sa si-o puna si acelu ce nu e tocmai strainu de afacerile politice interne. Partidele le putemu numi acum dóne, un'a a dreptei si alt'a a stángei; frángerile care se afla in sinulu celei din urma suntu numai nisce nuantie ale partidei, pentru ca tóte, in unu cugetu, voru independintia pura a regatului Ungariei si numai unione prin persón'a regelui cu ceea-lalta parte a monarchiei.

Precum vedemu ambitiunea nationala are aici votulu seu considerabile, care nici la cei din drépt'a nu o putemu negá, inse densii suntu ómeni mai circumspecti si i-si dicu in sine, mai bine adí unu ou decátu máne unu bou; sperándu ca si boulu trebue sa vina mai tárdiu, si déca nu va veni tocma asiá precum si-lu imaginéza stáng'a.

Lupt'a e déra mai multu pentru meritulu triumfului, si asiá va aterná majoritatea dietei viitóre dela acei ce voru sci agitá mai bine.

Alt'a aru fi cu totul, cându la ocazionea data in sesiunea trecuta, un'a séu alta partida se aru fi aretatu loiale cátra nationile sorori conflocuitorie. Atunci aceste aveau unu interesu reale a concurge la aceea, de la carea se putea vedé, ca contribue mái multu la fericirea patriei comune, prin mulcomirea si indestulirea tuturor cetatieniloru. Acést'a inse nu s'a pututu observá de nici o parte, cáci si drépt'a si stáng'a a observatu o tienuta egale in cestiunile, cari atingeau interese nema-giare.

Suntemu fórté incordati sa vedemu cu ce manifestári va pasi partid'a stángei spre a cástiga inclinarea nationalitatiloru si cu deosebire pre románi, cá pre elementulu celu mai considerabile. Telegramulu din „H. Ztg.“ de joi ne spunea de unu apeto, ce pána in momentulu cându scriemu acestea nu lu puturamu vedé. *) Ni-arú paré bine sa vedemu baremu o constatare din partea magiara, ca a fostu gresita procederea lorú fatia cu nationalitatile; prin acést'a aru face pasulu celu dintaiu cátra calea cea atátu de necesaria, adeca, cátra ceea carea aru aretá, ca vorbele promitietorie au sa incete si acum sa urmeze faptele. Alta feliu e lucru firescu ca pre nationalitati sa le cuprinda unu feliu de indolentia si nepasare séu déca nu acést'a sa le máne la ce e si mai naturale la o qualiti-

*) Lu publicámu mai la vale, dara dopa cum se vede nu are nimic'a nou.

une parlamentaria pre tóte contr'a elementulu magiaru, séu déca acést'a aru fi absolutu cu nepu-tintia sa le impreune cu partid'a cea mai mica spre a resturná pre cea mai mare. Speranti'a ce aru puté avé nationalitatile in casulu acést'a aru fi, ca pre cea mica aru avea-o in fréu mai bine.

Conjecturaramu in cele de mai susu, pentru cá sa putemu completá icon'a miscamentulu constitutiunale. Adaugemu inse si aceea ca esperintiele de mai díece ani incóce au fostu atátu de amari, incátu si regulile vietiei constitutiunale parlamentarie suntu alterate.

Si aru fi unu lucru fórté lesne de a veni iera la braz'da cea adeverata. Aplicarea principiulu egalei indreptatiri sinceru, dara nu cu atátea maiestrii, comentate si rescomentate, prin cari sa se spuna unor'a si altor'a, ca a fostu cutare si cutare consideratiuni, si alte de felulu acést'a: — si tré-b'a aru fi terminata.

In casulu din urma aru fi neaperatu sa inceteze si inversiunarea intre partidele pure magiare, si victimele de espianone, ce se tramitu pre ceea lume, cu ocazionea alegeriloru, aru mai remané aici pre pamentu in interesulu familielorú lorú, alu cetatieniloru si prin urmare si alu statulu.

Apelu cátra intieligintia nationala din partile Ungariei si ale Banatulu.

Miscările pentru alegeri la diet'a viitória s'au inceputu si decurgu pretotindenea cu o interesare seriósa si generale.

Vedemu tóte partidele prin tóte partile adunându-se in dese conferintie, organizându-se si desfasiurându-si tóta activitatea pentru o intrecre, o lupta nobile, constitutiunale.

Nu mai partid'a nationalitatiloru din patria, si a nume partid'a nóstra nationala — nu s'a servitu inca de acestu dreptu constitutiunale nu s'a organizatu inca, si inca n'a inceputu a-si desfasiurá activitatea solidaria, omnilaterale; — macar ca abia póte sa existe partita de interese, de aspiratiuni si de lipse atátu de mari si legitime cá si ale ei.

Fiindu deci ca timpulu alegeriloru se apropia, servindu-me si eu de dreptulu ce trebue se-lu dee cetatieniloru liberi ori-care constitutiune ce-si pretinde acestu nume, urmándu totu o data provocatiunei ce mi se face din partea mai multoru domni nationalisti, mi iéu libertate a invitá prestimat'a intieligintia nationala, séu din partile mai indepartate, pre reprezentantii incrediuti ai ei si ai poporulu, la o adunare si conferintia fratiésca publica

in Temisióra

pre diu'a de 26 Ianuaru /7 februaru 1869. nainte si dopa médiadi.

Cá programu recomendu din parte-mi:

1. Constituirea adunárei prin alegerea unui presiedinte si unui notariu séu reportore.
2. Comunicarea de pareri intru interesulu causei nationali si despre medilócele de a-lu aperá si nsintá la ocazionea alegeriloru pentru diete
3. Combinári si aducerea de decisiuni in ambele párti.

Domnii, cari voru avé zalulu si bunetatea de a se infatisá, suntu rogati a se insinúá la dlu advocatu Stefanu Adamu, unde voru rescí localitotea adunárii.

Sambeta in presér'a adunárei se va tiené in cas'a familie nóstre, in cetate, facia de pórt'a fabriculu, a conferintia privata pregatitoria, la carea suntu postiliti toti cei ce se voru fi aflándu pre acelu timpulu in Temisióra.

Verpeleth in 8/20 Ianuaru 1869.

„Albin“ Antoniu Mocionim, p.

Apelulu

lui

l' aniele Irány cátra románii transilvani.

Nu demultu adúsera foile scirea, ca unii conducatori de ai romániloru transilvani recomanda consángeniloru sei, sa nu aléga deputati in diet'a venitória. Cátu pentru noi amu tienea unu asemenea conclusu, déca i-arú urmá si fapt'a, de unu ce fórté de vaieratu, atátu pentru tier'a intréga cátu si speciale pentru compatriotii nostri románi transilvani. Nóue nu ne suntu necunoscuté plángerile si gravaminele romániloru de dincolo de delulu mare, déra acele — incátu suntu indreptatite, — nu se potu vindecá, prin absentarea romániloru, ci numai prin intreprindere si urgere repetita. Dicemu: incátu suntu indreptatite, pentruca déca unii au dorintie, cari ducu la dareburirea tieriei, atunci stáng'a si stáng'a extrém'a se voru vedé necesitate de o potriua de a le respinge. Dori tie ecuitabile din contra suntemu ga't'a a le spriginí noi si amici nostri cu cea mai sincera buna vointia

Noi din partene nu suntemu de parere ca cestiunea nationalitatiloru este deslegata definitivu si pentru toti vecii; ceea ce nu a fostu aplecata a da diet'a trecuta, cea viitória nu va fi neaplecata a dá, cu deosebire déca compatriotii de alte limbi prelánga dreptatea postulatelorú voru dá si argumente de simtiulu lorú amicabile. Certe, secessiune nu suntu mijlóce potrivite pentru de a s'erni incredere si inclinare. Si déca chiaru posibilitatea de a puté ajunge la dorintiele lorú ecuitabile pána acum inca ne ajunse, opresce pre románi dela absentare, mai vorbesce contra acesteia respectulu la esecutarea reformelorú liberali. Séu póte fi pentru románii transilvaneni totu un'a, déca regularea comitatelorú si comunelorú, modificarea casei magnatiloru, schimbarea legei electoreli se va deslegá in intielesu democraticu séu aristocraticu; déca pedepsele corporali se voru casá séu nu s. a. m. d. pre cându tocm'a ei se plángu mai tare asup'r'a transgressiuniloru aristocratiei? Nu pricepu ei, ca déca in locu de a se retrage voru tramite deputati patriotici la liberalea stáng'a in dieta, cu ajutoriulu acelor'a voru esoperá mai usioru amendamente corespundietorie tempulu. Ceea ce ne privesce pre noi, de o parte nu vomu spriginí nimic'a ce aru fi in stare sa vateme intregitatea si conducerea superióra a tieriei si pentru acestu pretiu nu vomu dorí a fi aliatii numenui; de alta parte inse dorimú cá sírurile opositiunei, precum pána acum asiá si de aci inainte sa se intarésca prin reprezentanti de limba nemagiara. Acést'a precum vedemu a intieles'o fratii serbi si sperámu, ca si fratii románi nusi-voru pricepe mai reu interesulu lorú propriu si alu tieriei intregi.“

Telegrame.

Pest'a, 25 Ianuaru. Opositiunea a prochiamatú pre Ujhazy, carele traiescu in Americ'a de candidatu in cetate, contra lui Deák.

Florentia, 23 Ianuaru. (Siedint'a camerei deputatoru) Torrigiani cere o enqueta ministeriale pentru evenemintele din urma. Sell'a desaproba modulu aplicárei contributiunei de macinatu, dice in sa, ca finantiele aru patimí fórté tare déca se aru suspende legea acést'a, e cu recunoscentia cátra ministeriu, cáci a suprimatu in graba neliniscea. Ministrulu de finantie dice, ca tier'e'a s'a reintorsu la starea normale si platirea contributiunei e asecurata. — Ministrulu de justitia dice, ca déca ministeriulu va aflá cu cale, va propune unu proiectu de lege pentru pedepsirea abuseriloru presei, fára de a tiermuri libertatea.

Madridu, 23 Ianuaru. Regimulu provi-

soriu deminte scirea telegrafica din New-York dela 22 l. c. carea vorbesce de negociari pentu cumpararea insulei Cuba. Regimulu ca representante alu nationei spaniole dechiaru, ca nu va primi nici o data o propunere ca acest'a.

Madridu, 24 Ianuaru. Astadi s'a celebratu celu dintaiu servitiu dumnediescu protestantico publice.

Lissabon, 24 Ianuaru. Camerile fura disolvate si pentu 4 Maiu suntu convocate cele noue. Pentu remanerea ministeriului domnesce iritatie continuu.

Consantinopole, 24 Ianuaru. Hobart pasi'a a parasitu apele dela Syr'a, dupa ce a luat monarchu lui promissiunea, ca vaporulu „Enosis“ nu se va departa din portulu dela Syr'a.

Vice-regele Egiptului au pusu la dispositiunea portiei 50,000 de trupe si flot'a egiptena, pentu eventualitatea unui resbelu.

Parisu, 25 Ianuaru. Diuariele demintu scirea telegrafica a lui „Gaulois“ despre nnu respunsu negativu alu Greciei in urm'a declaratiunei date de conferintia; „Etendard“ dice ca e probabilu ca Greci'a primesce dechiaratiunea conferintiei.

Acel'a-si diuaru deminte, ca tramisii francesi dela curtile cele mai insemnate suntu chiamati la Parisu; e insa cu putintia, ca Benedetti vine aici sa-si cerceteze pre fiulu seu celu bolnavu.

Se deminte scirea, ca marquisulu de Baonville a venitu la Parisu si ca Itali'a a cerutu revocarea baronului Malaret. Maresialulu Saldanha e denumitu tramisu portugesu in Parisu.

Parisu 26 Ian. „Journal officiel“ publica unu raportu alu maresialului Niel din 23 Ianuaru in care se propun mesurile pentu inlesnirea trecerei unui numeru anumitu de suboficieri reingagiati in servitiulu civile alu statului. Raportulu termina dicendu: Mesurile aceste voru ave rezultatulu de a da unu impulsu avansamentului (inaintarei) in cadrele inferiurea prin regenerarea acelor'a, care impulsu va produca unu efectu escelente in armata si carele va pune in lucrare in unu venitoriu de aproape intentiunile binevoitorie ale imperatului. — Acestu raportu alu ministriului de resbelu a fostu aprobatu de imperatulu.

Madridu 25 Ianuaru. Guvernatoarele civile din Burgos fu omoritu candu mergea sa ea inventariu conformu instructiunei ce avea in archivulu catedralei. Crim'a a suscitatu indignatiunea cea mai adanca. Voluntarii libertatitiei s'au grupatu numai decatu in giurulu regimului. Autoritatile civile au strapusu puterea lor in manile autoritatilor militari. Cercetarea s'a inceputu si s'a arestatu mai multi insi.

Constantinopole 26 Ianuaru. Elliot, ambasadorulu englesu a a incunoscutiatu pre Porta, ca principele si princesa de Vales va sosi in curendu la Constantinopole pre o fregata desarmata in Mall'a.

Parisu 26 Ianuaru. „Gaulois“ deminte scirea bursei, ca ducele de Montpensier a desbarcatu in Cadix si ca e spriginitu de mai multe regimente. — Se deminte si faim'a ca tramisulu spaniolu din Parisu de ore candu, Mon, a nebnitu. — Generalulu Cialdini a sositu la Parisu si in asta sera iera-si pleca de aici.

(Siedinti'a corpului legiativu) Benoit face o interelatiune in privintia aplicarei legi de intruniri. Jules Simon desfasura evenimintele din insul'a Reunion.

— „Journal officiel“ in editiunea de sera deminte asertiunile diverselor diuarie in privintia respunsului Greciei si dice: Depesi'a conferintiei se va predá numai Mercuri seu Joi in Aten'a, Greci'a asiá dara inca nu a pututu responde.

Florenti'a 26 Ianuaru. (Siedinti'a camerei deputatilor). Ricassoli motivéza propunerea de a trece simplu la ordinea dilei si apara purtarea regimului. Ratazzi chiarifica propunerea sea de a trece la ordinea dilei motivata. Menebrea reasuméza propunerile facute si ilustréza cu deosebire greutatile ce se arata la esecutarea legi ce privește contributiunea macinatului. Greutatile aceste le recomanda camerei spre considerare. In fine se primesce propunerea de a trece simplu la ordinea dilei cu 207 contra 157 votari. Doi deputati s'au abtenu dela votu.

Madridu 26 Ianuaru. Unu Decretu alu ministriului Zorilla ordina ca statulu sa ia in posesiune tote archivele ce se afla in bisericu si monastiri, asemenea bibliotecele si colectiunile. —

Bibliotecele in seminarii remanu in manile clerului.

„Gaceta“ constata in detain, ca in Burgos si in alte locuri s'a esecutatu luarea in posesiune ordinate de ministru fara de a se fi facutu pedeci.

„Archivulu pentu filologia si istoria“

a intratu in anulu alu treilea. Ca de unulu din cele mai de frunte producte literari ale natiunei romane, ne bucuramu ca se continua si contribuie si in venitoriu la imbogatirea literaturii natiunale. Nu putemu trece cu vederea ofstatulu celu durerosu alu ilustrului intemeiatoriu si sustienatoriu alu acelei foi. Acest'a insa trebuie sa fia comunu pentu toti, caci elu e unu documentu, carele vedesce nepasare catra o specialitate, fara de carea o natiune nu pote ave trecere, — catra literatura.

Damu aici locu espressioniloru dlui Cipariu cari le pune in fruntea numerului dela 1 Ianuaru in locu de programa, caci ele, durere, se potrivescu in multe si alte privintie. Dlu Cipariu dice:

„Intramu in anulu alu treilea. Trecutul cu scaderile lui ne este presente. Venitoriulu inse e acoperitu cu unu velu alatu de grosu. in catu nece ochiulu celu mai petrundetoriu nu pote se afle una desfiratura catu de mica intru insu, spre a pote strabate in secretulu venitoriului aparatu cu atatu rigore.

Ochii profetiloru inca suntu astadi forte rari, si cei ce-si atribue unu donu strordinariu, denegatu altoru fili omenesci, se afla mai totu de un'a dementiti prin cursulu evenimentelor, ce pre incetu se desfasura din venitoriu in presente, seu ca unu fulgeru detuna in miduloculu profetiloru aroganti.

Asia e si cu promissiunile, nu numai in cele ce si le face omulu siesi, ci si cu cele alalte tote, cate le facemu altora. Promitemu, seu ne promitemu, mai totu de un'a, ce nu e in puterea nostra de a implini, si de ce nu suntemu securi, ca vomu pote implini, insielandune pre noi si pre altii. Promitemu, seu ne promitemu, mai totu de un'a munti de aur, si in urma ne pare bine, deca mantele a nascutu celu pucinu unu — siorecelu.

Amu promis si noi la inceputu, ca tota lumea, multe de tote, candu inainte de doi ne amu luat anem'a in dinti si amu datu dromulu acestei foisore, — plini de sperari si de temeri, cari, din fericire, seu ufericire, ca totu de un'a, mai numai in cele ce suntu de categori'a din urma, s'a implinitu.

Ce amu implinitu, din cate amu promis, nu e nevoia de a le specialisa aici; ele stau carte deschisa in naintea ochiloru buniloru nostri lectori. Si insine recunoscemu, ca nu e multu, seu potemu dice cu consciintia neteda, ca e forte pucinu.

Ce speramu, e secretulu animei nostre, si nu vomu zlu descoperi, pentu ca sperarile, si cele mai curate si mai sincere, din natur'a lor suntu mare parte, deca nu tote, egoistice, si omulu inca si celu mai egoistu totu nu vre sa treca de egoistu. Atata insa putemu spune, ca in multe, deca nu in tote, ne-amu insielatu, in cate amu speratu.

Iera de ce ne temeamu, cari inca erau forte multe, — batali'a lui Ddieu, — mai de nici un'a nu amu scapatu. Cari suntu acelea, nu e de totu cu anevioa a le pricepe din cele amu camu spus si cu un'a, si cu alta ocaziune, mai pre scurtu, seu mai pre largu.

Deductiunea ultima din tote acestea este, ca, comparandu binele cu reulu, cum s'au intemplat, deca cunosceamu inainte cu doi ani, ce cunosceamu acum dupa doi ani, — mai ca nici nu ne mai aventamu si noi in acestu oceanu alatu de periculosu.

Deca insa cu tote acestea, ne mai aventamu si pre anulu ce astadi incepe, pre acestu oceanu fortunosu seu terenu sangerosu, — acest'a o facemu mai multu din ore-care fatalitate, care ne impinge sa o facemu mai fara nici o voia.

Dara invetiati din trist'a sperientia a trecutulu, pentu venitoriu amu invetiatu celu puteniu atata minte, catu sa ne abtenu a mai promite ce-va.

Decatu, ca vomu merge inainte totu pre calea, carea amu apucatu, pana unde vomu pute, fara de a da in derapta seu in stanga.

Ier' candu nu vomu mai pote merge in nainte, vomu sta loculu, ier' in apoi nu vomu pasi.

Nu mai arata e, ce amu mai potutu promite astadi, fara a ne teme de insielatiune in venitoriu.

Si ast'a e tota program'a nostra, dela care nu ne vomu abate, si de care suntemu securi, de a o pote si oserba cu rigore, ori catu de inimicu sa ne fia venitoriulu cu omnipotenti'a lui.

De amu promite mai multu, seu de amu da alta programa, amu merita cu dreptu cuventu, sa fimu inghititi in und'a acestei mari, ca profetulu dela Ninive.

Ci de ast' un'a ne tememu — si nu o vomu face, pentu ca ne tememu. Macaru ca — Sero sapiunt Phryges!

Amu dori ca anulu acest'a sa sterga tote resimtiemintele de feliulu acest'a si sa nu ne mai putemu vaiera astfelu pe nici unu terenu.

Caransebesiu, 10 Ianuaru v. 1869.

(t. i.) Dupa cum amu intielesu din sunte autentica si demna de totu crediamentulu corifeii coreligionariloru nostri serbi dimpreuna cu Esecelenti'a Sea d. patriarchu Masireviciu nu aru fi neaplecati a se impacá cu romanii in respectulu impartirii fondului religionariu si in privintia altoru pretensiuni ale romaniloru facute si formulate deja, cu ocaziunea despartirii nostre ierarchice de catra densif. Este fara de tota abigitatea; precum ca acesta staurintia a lamurei natiunei serbesci, va fi totu odata si spressiunea intregului poporu serbescu, carui'a de presentu nici decatu nu pote sa jaca la inima discordi'a, cu atatu mai vertosu, pentu ca dupa cate-va luni vomu ave sa ne loptamu in armonia fratiésca cu egemonisatorii nostri comuni la alegerele ablegatiloru natiunali.

Pentru ca sa nu aiba insa influintia dannosa asup'a nostra frecarile si imparechierile religionale se cuvine sa ne impacamu ca frati adeverati; caci ne suntu bine cunoscute suferintiele nostre din trecut, cari le-amu purtat egalminte de atatu amaru de tempu, si cari pana astadi in veculu luminilor, inca mai avem a le suportá in mania atatoru resistintie morali ce amu facutu!

Nu credemu ca s'aru afia intre coreligionariu nostri serbi vre-unulu, carele se fia astfelu orbitu de patim'a intereselor se; incatu vedendu pericolulu amenintatoriu si cotropitoriu apropiandu-se de corpulu natiunei, sa nu se lepede de sine, si sa nu prefere cu abnegatiune binele comunu celu privatu.

Prin elementele sociali a poporeloru apesate numai atunci se potu recastiga dreptur le cele sante natiunali; deca se voru delatura dela densele ura si discordi'a, si voru vietui in armonia fratiésca coajutandu-se imprumutatu in neceasurile ocurente.

Precum fratii serbi; asiá si noi romanii avem datorintia sacra a delatura ori-ce discordia s'aru suscita in elementele fundamentali a edificiiu natiunali; caci tentatiunea, carea ne ascépta, este mare si rezultatulu bonu seu reu, depinde dela ratiunea nostra.

Caus'a neintielegeriloru in comunele mestecate serbo-romane inca aru debu cu ori si ce pretiu delaturata; ca sa nu suferimu in causele nostre cele mai sante natiunale chiaru numi pentu lucruri mai de mica insemnate, cari s'aru pute forte usioru complana prin contielegere imprumutata inainte de sosirea orcanului de alegeri la Pest'a.

Aru fi tempulu sa incete odata pentu totu demna lamentele cele multe de prin jurnale produse din partea locuitoriloru romani din comunele mestecate.

Suntemu de cea mai firma sperantia; ca incependu-si congressulu serbescu activitatea sea catu mai curendu; ablegati nostrii congressuali, cari au primito asup'a-si sarcin'a in numele natiunei si bisericu a complana afacerile nostre cele mai importante bisericesci in respectulu despartirii fonduriloru si a comunelor mestecate, se voru nisui din resputeri a efectoi unu resultatulu imbucuratoriulu catu mai curendu, cu atata mai vertosu, pentu ca si fratii nostri serbi nu suntu neaplecati a face concesionile putineose (? R.) fiindu si insii convinsi ca numai astfelu se va pute statori o durabila fratie si amicitia intre ambele aceste natiuni, pre cari le-au indiestratu provedinti'a cu asemenea suferintie seclari.

Se statorimu intre noi dragostea cea adeverata si sinceritatea cea nefatiurnica lucrandu in armonia spre ajungerea tielului nostru comunu; si Dumnedieu, dela carele este totu darulu, va tramite binecuventarea sea preste lucrurile nostre!

Dragostea e statorita ga'ta, si noi suntemu convinsi ca romanii suntu cu trupu cu sufletu pentru impacare fr a t i e s c a, in sa asiá, deca fratii nostri serbi ne voru intempina cu aceea, ce dupa dreptu ne compete. Clara pacta si apoi boni amici.

Red.

Protocolulu

Siedintiei III.

(ordinaria)

tenuta din partea directiunii Asociatiunii nationale aradane, pentru cultura poporului romanu, in Aradu, in 9 Ianuaru 1869.

de fatia au fostu :

Presiedinte : Mirone Romanulu directoru secundariu.

Membrii : Emanuilu Missiciu perceptoru, Stefanu Siorbanu bibliotecariu, Teodoru Serbu economu, Ioane Popovicu Desseanu, Ioane Rosiu si Demetriu Bonciu. — Notariu : Petru Petrovicu.

26. Perceptorulu Asociatiunii Emanuilu Missiciu in urmare insarcinarii primite cu decisulu din 28 Novembre nou 1868 nr. 12 reportéza despre procurarea timbrului recerutu la exemplariile originale ale statuteloru Asociatiunii aprobate de guvernulu tiei, si cere a se asemna sum'a de 2 fl. pentru cumperarea timbrului amintitu.

Determinatu. Se ia spre scire, si sum'a spesata de 2 fl. v. a. se asemna la perceptoratu; totu odata pre temeulu determinatiunii adunarii generali din 3/15 Septembrie 1868 nr. 17 se dispune: a se procurá tiparirea statuteloru Asociatiunii in editiune separata adeca: o catime de 1000 exemplarie pentru trebuintia mai multoru ani, spre care scopu pentru spesele tipariului si a brosiurarii se asemna o suma de 20 fl. v. a. la perceptoratu Asociatiunii in rubric'a speseloru de cancelaria.

27. Comembrulu directiunii d. Nicolau Philimonu din cauza, ca dupa cum densulu se exprime convingerile sele impingu diametralu in tienut'a directiunii, si asiá densulu nu póte servi cá membru spre salatea asociatiunii — afla de consultu a repasi din directiune, si totu odata din comisiunea in carea e delegatu.

Determinatu. Abdicerea acést'a se ia la cunoscentia, avendu comisiunea emisa sub nr. 7 a. c. a efectui agendele sele, si fara incurgerea membrului repasitu.

28. Plenipotentiatulu domnului colectante B. G. Popovicu din Vien'a cu scrisoarea de datulu 14 Decembre 1868 atestandu primirea scripteloru transmise de aci sub 10 Iuniu 1868 nr. 68 face cunoscutu: ca pentru absentia susu numitului colectante insarcinarea de aici numai mai tardiu se va poté efectui.

Determinatu. Se ia la cunoscentia.

29. Perceptorulu Asociatiunii Emanuilu Missiciu reportéza: ca membrulu Asociatiunii d. Georgiu Ioanovicu secretariu de statu a solvitu restulu de 70 fl. v. a. spre completarea capitalului oferitu de 150 fl. care suma s'a si depusu la fondulu nedisponibilu.

Determinatu. Se ia la cunoscentia, deodata se dispune a se restitui declaratiunea dlui Georgiu Ioanovicu data aici cu valóre de obligatiune despre sum'a de 150 fl. v. a.

30. Colectantele din Bichisiu d. Simionu Popovicu parochu si asesoru consistorialu cu datulu din 16/28 Dec. 1868 reportéza: ca in colectura sea pre anii 1863/4 1864/5 si 1865/6 nu se afla restantie, de óre-ce detoria sea si a invetiatoriului de acolo Florianu Popovicu e solvita, dupa cum afirma cuit'a estradata cu datulu din 13 Aprile 1866 nr. 466 alu jurnalului perceptoralu.

Determinatu. Reportulu acést'a se estradá la comisiunea emisa sub nr. 5 pentru ulterioara combinare.

(Va urmá.)

Cristianu in 7 Ianuaru (langa Sabiu).

Domnule Redactoru! Se latise ieri alalta-eri fain'a despre o nópte bartolomeica ce era sa fia in Mercurea ce s'au doveditu pre de ajunsu de o minciuna gola ilustrata cu vorbe luate din ventu.

Fenomene de felulu acést'a in sa amu putea dice ca sau aratatu si pre la noi in Cristianu pre timpulu acéla din partea fratiloru sasi, care fenomene era pre aci sa explodeze a dóu'a di de bobotéz'a nóstra. Din norocire iusa, ca noi romanii nesciindu nimic'a de asiá ce-va, amu statu linistiti.

Cu inseratululu mai susu amintitei dile nu mai vedeai alta decatu pre la tóte birturile si pre tóte ulitile ferbendu fratii sasi incóce si incolu, toti provediuti cu mijlóce de lupta. Mai multi romani fura si atacati de densi in acea séra si intre acesti'a Invetiati. romanu din locu. Acést'a fu invitatu de preotulu respectivu pre séra de 7 Ianuaru 1869 spre a conversa putientelu laolalta. Petrecendu aci densii cu alti doi dimpreuna, deodata audira strigându la ferést'a preotului: Invetiatoriule! Invetiatoriule! Densulu est indata afara si afla pre Invetiatorés'a si unu baiatu de vre-o 10 ani, cari ambi fura abtienti dela trecerea preste drumulu imperatescu dincolo la sócr'a invetiatoresei, de o grupa de juni sasi, la carea se mai adausera doi cáte doi. Invetiatoriulu nesciindu scopulu grupei o intempina cu o „buna séra“, si nedându-i nici unu respunsu se apropiá mai bine de ea intrebându ca cine suntu, jurati, politia séu pargari? si neapátându nici unu respunsu se imprasciara toti prin siantiarile drumului numai unulu remase pre locu in mijloculu drumului amenintandu capulu cu o maciuca mare si grósa ce o purtá acést'a si fiesce care lipita de picioru. In impregiurarea acést'a bietulu Invetiatoriu spre a-si scapá capulu intregu, sarí numai decatu tóte in celalaltu siantiu, si strigându dupa ajutoriu pána veni acést'a, grupa se facu nevediuata, incorporându-se la trop'a carea era adunata la birtulu din mijloculu satului, unde mai tóta nóptea au petrecutu furnicându pre ulitie incóce si incolu.

Acuma judece onoratulu publicu cetitoriu, ca suptu a cui gramada de paie diace creminea cea datória de schintei rele? Eu cá omu simplu dicu in sa atát'a; ca deca D-dieu nu neau feritu cumva de creminea cea rea apoi de a m n a r i u celu putinu sa ne feréscá!

Unu Cristiereanu.

Romania.

Sub rubric'a acést'a amu comunicatu o corespundintia despre banchetulu dela Santulu Ioann. In aceea se face amintire despre cuventarea rostita de dlu Ioann Brateanu si se adauge, ca este instructiva. Cepetându noi „Romanulu“ in carele se afla reprodusa cuventarea, aflámu ideile depuse in trena pre cátu de lamurite pre státu si de pretinse de conditionile unei societáti pentru cá sa póta fara de nici o dumerire figurá cá státu.

Din caus'a angustimei coloneloru nóstre nu putemu reproduce cuventarea in tóta estinderea ei. Vomu reproduce in sa din partea din urma pasagiile, care privescu la confessionalitate si au insemnatate politica mai generale.

Dlu Brateanu respinge asertiunile unor'a cari au avutu tendintia de a desnaturá cuvintele sele cându a dísu in sal'a Slatinéului ca e ortodocsu asiá:

„... Ei bine! da, sum ortodocsu.

Este, d-loru, unu cetátienu dincole de Milcovu in Moldova, ilu chiama Negri.

Acestu Negri este unu omu cá noi toti; nu este unu geniu, cáci pána acum Romania nu a nascutu anca geniuri; ei bine acestu d. Negri, acestu omu, a ajunsu se fie unu cultu in Moldova. Sciti pentru ce? Pentru ca tatalu seu vitregu, Konaki fi dise intr'o di, ca vrea se-i dea starea sea tóta, se'lu faea bogatu mare, numai se-si schimbe numele lui d'antei. Elu nu a voitu dlora.

Apoi deca d. Negri nu a voitu se-si schimbe numai numele de familie; cum voiti cá eu se-mi schimbu numele de Romanu si religiunea mea? (aplause prelungite).

Imi aducu aminte, candu amu plecatu in Parisu la invetiatura, tatalu meu, mumei mele si fratelui meu celci mai mare, le era téma cá nu cum-va se-mi perdiu religiunea. Ce s'a intemplatu ansa? Cându m'amu dusu la Paris, m'amu facutu mai bunu ortodocsu, totu asiá cum s'a facutu si Petru Maioru si Sincai si toti in fine cáti s'au lúatu suptu Maria Tereza si s'au tramisu la Roma cá se vie d'acolo cu idei de catolicismu si se catolicéscá pre Romani, déru d-loru ei s'au facutu mai ortodosi, mai Romani decatu erau cându plecasera.

Apoi deca pre timpulu acela de subjugare — si in Austria — nu a pututu se'i intórea pre acesti ómeni de la credintia loru si deca cându eramu copilu, nu amu putut'o renegá nici altii cá mine, cum voiti d-vóstra astadi, pentru placerea unoru amatori, ca unu poporu intregu sa se lepede

de religiunea lui, s'o renege se n'aba curagiulu d'a spune ca este de religiunea stramosiloru sei, care si-au versatu atáta sánge pentru conservare, ei si pentru noi? (aplause prelungite).

D-loru, me aflámu in timpulu caderei lui C. L. in cas'a la baron D'Avril, acolo mai era unu strainu si d. Simici ténérulu, ginerile lui Cara Gheorghé. Acolo se aflá si unu abate, unu preotu catolicu fórté invetiatu.

Noi strainii vorbeamu fia care, se intielege, de nevoiele nóstre si abatele ne punca cestiunea si dicea: nu e alta mántuire pentru d-vóstra decatu se ve faceti catolici, si noi catolicii, Papa, o se ve scapámu prin influintia nóstra.

Amu vediatu atunci pre d. Simici sarindu dopa scaunu si neliniscitu si i amu dísu: potolescete. M'amu intorsu apoi cátra abate si i amu dísu: fi fagaduescu se-mi schimbu religiunea, déru mai antein se-mi deslegi o aporia, pentru cá se ma convingu cá nu voiu face de geaba acestu sacrificiu: cum se face ca natiunea polonésca, care este cea mai catolica din lume si care a facutu cele mai mari sacrificii pentru catolicismu, a patitu, si a suferitu atáte, si voi a-ti státu cu máinele încrucisiate si a-ti lasatu pre Russia se faca din Polonesi ce a voitu? (Aplause prelungite). Cum déru voiti voi se credemu noi astadi ca, deca ne vomu face renegati, o se veniti voi sa va versati sángele pentru noi? cându n'ati facutu pentru vechii vostrii coreligionári! Sa va vedu anteinu facendu ceva, si'apoi vomu vedé; pána atunci suntu si voiu fi ortodocsu cum ne-a lasatu D-dieu. Abatele a tacutu, cáci n'avea ce obiectá.

La noi, cá si in tóta lumea, d-loru, religiunea jóca unu rolú fórté mare. Nationalitatea nóstra, cá si a Greciloru, a Serbiloru, a Bulgariloru si a tuturor popóreloru in fine, cari suntu de acést'a religiune ortodocsu, si-a gasitu scaparea loru numai in unirea loru cu biseric'a, de aprópe 800 de ani inca! Prin acést'a strinsa unire s'a scapatu nationalitatea; cum voiti déru cá eu astadi sa o renege? (Vii aplause). *

Acést'a ar fi o adevérata crima nationale, o ineptia politica!

Noi d-loru, avemu se fimu cea ce suntemu, ce amu fostu totu de una. D'aci nu resulta ceea ce place inamiciloru nostrii a deduce. Pentru ca voimu a pastrá vechia nóstra religiune nationale, ni s'a dísu ca suntemu muscali. Déru cându vorbimu de ortodosi, numai la muscali trebue óre se ne gándimu? Déru Grecii, déru Serbii, Bulgarii, Albanesii, Macedonenii, Panslavistii suntu óre? Voru ei óre perderea nationalitáti loru, contropirea loru in cea rusésca? Nu d-loru. Cându Muscalu au venitu la noi, ei au cautatu sa ne lovésca pána la rarunchi si noi i amu uritu pentru ca ne sugrumau. Totu acestu simtimentu avemu pentru toti cáti voru avé asemenea tendintie. Suntemu ortodosi, in sa voimu sa fimu la noi acasa; potu si Rusii sa fia in buna voia ortodosi, cum suntu, déru la ei acasa, iéru nu pre spinarea nóstra (Bravo! aplause). Voimu sa urmámu a fi ortodosi, in sa cu biseric'a nóstra, in cas'a nóstra, cu clerulu nóstru romanu, care a fostu totu de unu in capulu poporului in lupte pentru nationalitate. (Aplause) Sa nu ni se dica déru ca, deca nu ne renegámu religiunea, suntemu muscali, suntemu panslavisti.

No, d-loru; panslavisti potu fi tocmai aceia cari ne propunu a ne schimbá religiunea, cáci tocmai prin acést'a s'ar pune in periclu nationalitatea nóstra. In adevéru cându ómenii cari aspira la unu rolú politicu in tier'a loru si-ar schimbá religiunea, sar face catolici, atunci tóta influintia loru aru fi perduta. Panslavismulu aru profitá d'acést'a gresiéla, ar explótá simtimentulu religiosu alu natiunii, aru aretá pre barbatii politici ce lupta pentru nationalitate si dreptu, pe nesce renegati, cá pre nesce lepadati de lege; astufelu ar nimici actiunea loru si s'ar pune in facia poporului cá singurulu aparatoru, cá singura mántuire a credintiei stramosiesci románe, pre care acei renegati voru sa tradé catolicismulu. Eaca adevératulu periclu, iéca us'a pre unde póte intrá panslavismulu. Pre cátu tempu

*) Acést'a s'a doveditu si la noi in Austria in acesti doue dieci de ani din urma, cându era amenintata nationalitatea nóstra de proselitismulu celu mai cericosu. Biserica ortodocsu a trebuitu se lupte din tóte puterile cá sa apere sub scutul ei paladiulu celu mai scumpu, alu nationalitáti. Bisericei in si succesu in cele din urma ai esoperá garantia in Metropoli'a nationale restaurata si in congresulu nationalu bisericescu.

Red.)

vomu tîené-o închisa, n'avemu nimic'a a ne teme. De aceea, o repetu, suntemu și vomu remané ortodosi credincioși tradițiunei religioase a strabuniloru, tionalității noastre chiaru. (Aplause.)

S'a mai dîsu ca suntemu muscali, fiindu ca compatimimă cu toti conlocuitorii nostri din oriente. Apoi dloru d-vôstra in mahalalele d-vôstra, cu ve cinii d-vôstra, deca traiti in pace cu ei, deca traiti in armonia, trebuie ôre sa ve faca cine-va o crima pentru acést'a? Ne dîce ca suferimu pentru ei, apoi este naturalu ca trebuie sa suferimu, fiindu ca altmintrea ne-aru lipsi chiaru instinctulu conservărei.

Dara pôte ca nu le place unor'a că acestu rentimentu de solidaritate sa se desvôlte in popoatiunile orientului, fiindu ca sciu ca, din diu'a cându va fi o solidaritate între popoatiunile orientului, nu o se mai pôta sa ne imparta cu totulu. (aplause).

Dloru, a-siu mai dîce ce-va, dara . . . nu sciu cum o se mai întôrca cuvintele mele, — nu in potriv'a mea ci in potriv'a tiei — de aceea me oprescu și sfarsiescu cu unu cuventu.

Orientulu, dloru, este alu acelor'a cari i-lu locuiescu, cari i-lu posedu de seculi, cari in fine i-lu au in posesiunea loru dela mosi stramosi și, deca chiaru puterile cele mari, cându se jicnesce unu interesu alu unei'a dintre ele, se stringu tôte că sa declare ca este solidaritate între ele, cu atâtu mai mare ratiune este, pentru popoatiunile cele mici, cele neputernice, că sa simtia puternicu ca si ele sunt solidaritate între densele, și se vie la conviciunea și la otărîrea aceea, de a privi că amici devotati ai nationalității loru pre acé'a cari voru avea o simtire de compatimire fratiésca pentru densele, și este fôrte naturale că sa se tîma de cei ce voru fi inspirati de alte simtiemente.

Orientulu, dloru, este alu nostru, alu Greciloru, alu Serbiloru și alu taturoru celoru-lalti care i-lu locuiescu, este chiaru alu Turciloru, deca voru voi și ei sa traiésca in viét'a noua. (Ilaritate, applause). Acé'a dara care voru veni de acum înainte cu alte pretensiuni, cu alte aspiratiuni decâtu acéstea, — fia cu tendinție de panslavismu, fia de panmaghiarismu, séu ori-care altele, — voru fi priviti că inimici de acele popoatiuni, — amu dîs'o in camera și o dîcu și aci.

Deca insusi tatalu meu s'aru sculá din momentu; și aru veni sa lovésca nationalitatea mea, patri'a mea, voiu întôrce cu durere ochii . . . dara u voiu lovi fâra crutiare.

(Bravo! . . . Aplause entusiastice și îndelungu repelîte).

Varietăți.

* * * Principele de Vales din Angli'a împreuna cu soci'a sea petrecu de mai multe dile in Vien'a.

* * * (Principele de coróna din Belgiu a muritu). De unu tempu încôce se vesti prin buletine bolnavirea principelui de coróna din Belgiu Leopoldu Ferdinandu Elia Victoru Albert Maria, duce de Brabantu și conte de Henegau. Acestu principe a reposatu in 21 spre 22 Ianuariu nôptea pre la 12 ôre 40 minute, in etate, de nove ani siepte luni și diece dile. Fiindu elu unicu fiu și copilu alu regelui Belgiului, mórtea lui are și însemnatate politica pentruca belgiani trebuie sa se gândeasca ca ce aru avé de facutu deca la casu cându nici unchiulu reposatulu principe ducele de Flandr'a nu aru avé urmatori, aru încetá dinasti'a. Unele opiniuni anticipa de acum și dîcu ca pentru eventualitatea acést'a Belgiulu va deveni incorporatu la Franci'a.

Reposatulu principe de coróna din Belgiu au fostu nascutu in 12 Iuniu 1859; fiindea au muritu înainte de a fi implinitu 12 ani, cade precum dîce „Coresp. Schweizer“ doliulu curtiei.

* * * Principele Nicolau de Montenegro au fostu primitu fôrte bine in St. Petersburg; la sosirea sea fu salutat in numele imperatulu din partea adjutantulu princ. Dolgoruki și primitu din partea ministeriului prin consilierulu de statu Tatiszczew. Ospele au dejunatu in palatulu de eara, eara dupa aceea au mersu cu imperatulu la parada.

* * * Comesulu prov. dlu consilieru de sectione Conrad e chiamatu la Clusiu, unde au si plecatu in 27 I. c.

* * * Consiliariulu ministeriale Balajtisi secretariulu de statu d. Zeyk se afla de vre o câteva dile in Clusiu, unde precum se aude, împreuna

cu unli barbati însemnati tienu conferintie in privinți'a implinirei misiunei loru. Celu dintâiu e tramisu in misiunea organizărei unui comisariatu reg. in Transilvani'a dupa stergerea guvernului. Earu secretariulu de statu d. Zeyk aru fi tramisu in caus'a reorganizărei municipieloru sasesci.

* * * Eppulu Alessandru Dobr'a din Lugosiu, carele in 20 Novembre a. c. si-au serbatu jubileulu de cinci-dieci de ani, si-au fostu destinsu atunci cu impartăsierea dignității de consiliariu intimu, au primitu de curendu dela pap'a crucea de cavaleru a ordinului sântului mormentu și Maj. Sea i-au datu dejá licenti'a, de a purtá crucea acést'a. Jubiliariulu preste putiene dile va depune juramentulu de consiliariu intimu in mânilor eppului latinu Bona din Timisiór'a carele e imputernicitu cu acést'a.

* * * Organizarea oficiolatoru edile din Transilvani'a va fi dupa „K. K.“ in urmatoriulu modu: in Clusiu: ingineriu supr. Ioane Székely; ingineri: Alessandru Ianossy, Ioann Tompa; assistenti de ingineri: Andreiu Vizi, Stefanu Vertan, Iosifu Heigel; — in Sabiu: ingineru supr. Carolu Dietrich; ingin: Andreiu Krehmer; assistenti: Samuilu Likeli, Andreiu Kalb, Carolu Maetz; in Deesiu: assistenti de ingin. Frider. Kamba, Ferd. Andrassy, Jos. Székely; — in Sz. Odorheiu: ingineru supr. Carolu Lanyi; ingineri: Ign. Boros; assistenti de ing. Andr. Kle n, Franc. Elekes; — in Brasiovu: ingineru supr. Carolu Gärtner; ingineri: Ferd. Burgahard; — assistenti la ing. Ios. Sompek. Ioann Vadias, Otto Miiss; — in M. Osiarheiu ingineru supr.: Gasp. Ottendorfer; assistenti ing. Alb. Eonyed, Sam. Horvath, Wilh. Kraupa; — in Alb' Julia: ingineru supr. Henricu Jeney; ingineri: Ios. Nickel; assistentulu ing. Ed. Theimer; — in Bistritia: ingineru: Gottfr. Gellner; assistenti la ing. Aless. Bano, Davidu Scheinberger, Eug. Védö; — in Orastie (loculu de ingineru supr. inca. nu e ocupatu); ingineri: Bernh. Grün; assistenti la ing. Ios. Mikhel, Wenzel Rausek. Ios. Meyssonier; — pentru riulu Muresiu in Clusiu: Dan. Sperlagh.

* Unu corespondinte alu diuariului „K. K.“ in sciintiaza, ca câtu de curendu va urmá denumirea definitiva a consiliariulu de sectione dlu Mauritiu Conrad de conte alu natiunei sasesci.

* * * Consiliariulu de sectione dela ministeriulu de finantie, Rudolf bar. de Friedenfels, i sau datu titulu și caracterulu unui consiliariu ministeriale in semnu de recunoscutia pentru serviciile sele eminente fâra tacse.

* * * Din comitatulu Doboca cetimu, ca nu s'ar fi putulu invoi pâna acum'a partitele in privinți'a alegiloru. Românii vreau, ca, deôrece mai înainte au fostu deputati doi unguri (cont. Samuilu Wass și — dupa ce Ocsvay și au depusu mandatulu — Iosifu Kéthelyi), acum'a sa se aléga celu putienu unu român. De candidati se amintescu: consiliariulu r. Samuilu Porotiu și avocatulu Augustinu Munteanu, de candidatu alu stângei judele cercuale bar. Ladis. Banffy.

* * * Dela Ternav'a-mare se scrie: din Mediasiu s'au arangiatu de curendu o venatôre mare de lupi, fâra că sa aiba vre-unu resultatu, insa in dilele acéstea au omoritu o româna cam de vre-o 30 de ani, cu numele Mocenic'a lui Ioann Bichisiu din Vurmloch, carea locuiesce la câmpu într'o coliba, pre la 4 ôre dupa amédi cu o maciuca unu lupu cam de 4 ani, care inaintea usiei vrea sa i apuce cânele ei.

Muierea au vendutu lupulu omoritu cu 4 fl. v. a. la unu neg. etoriu cu numele Danni, carele tocmai mergea către Blasiu.

* * * Bartolomeu Szemere au reposatu. Elu au fostu nascutu la 24 Augustu 1812 in Vatte in comitatulu Borsode. Famili'a lui se tiene de familiile cele mai vechi ale Ungariei și si deduce originea sea dela Hub'a, unulu dintre cei siepte principi, sub cari au venit ungurii in tiéra. Dupa ce au studiatu in Miskolcz, Kesmark, St. Patlak și Pressburg, au facutu in anulu 1836 o calatoria, a cărei resultatu au fostu opulu seu celu alesu: „Utazás a Külföldön“. (Calatori'a in tierile straine), care au aperutu in an. 1840. La doi ani dupa aceea publicá Szemere sub titulu: „A halál-büntetésről“ (despre pedeps'a de mórte) unu opu premiatu de academi'a ungrésca, in care (opu) pledéza autorele pentru stergerea pedepsei de mórte. Popularitatea lui crescu și in anulu 1842 fu alesu de jude supremu scaunale, iéra in 1846 de vice-spanu alu comitatulu Borsode, care-lu tramise și de de-

putatu la dietele din 1843/4 și 1847/8. Ací au fostu elu unulu dintre membrii cei mai activi ai stângei liberale, și fiindu ca au fostu și protoco-listu alu dietei, au esitu multe proiecte de lege din péna lui. In ministeriulu Batthyanyi au primitu porfoiulu de interne, și dupa ce se retrase ministeriulu acést'a, au trecut la Kossuth și au fostu și membru alu comitetulu pentru aperiarea tiei.

Dupa dechiararea independintiei au devenitu ministru presedinte. Dupa catastrofa dela Vilagos au fugitu la Constantinopole, de unde au mersu mai tardiu la Parisu. De aci au scrisu elu mai multe schitje caracteristice îndreptate asupra lui Kossuth, in care descrie pre Ludv. Batthyanyi, Kossuth, Görgei. Anii cestialti i au petrecutu parte in London parte in Parisu. In an. 1861 se dechiará Szemere in contr'a partidei decisatôre și publicá in „P. Hirnök“ mai multi articuli pentru complanare. Afara de aceea au mai publicatu elu totu in fôie numita nisce articuli eminenti nationalo-politici, anume cu privire la esportulu vinului din Ungari'a in Angli'a. Anii cei din urma iau petrecutu — dupa ce au capatatu sotia lui licentia de a se rentorná in Ungari'a — cá smin-titu in institulu Schwarzer-ianu din Bud'a. Remasitiile reposatulu sau inmormontatu in septamâna trecuta, Marti la 3 ôre dupa amédi.

* * * In Cîsnadia, unu locuitoriu sasu, certându-se cu muierea sea, veni asiá de tare in focu, încâtu o impusca. Traise 18 ani cu dens'a.

* * * In Bucuresci, ne spune o corespondintia a „Gazetei Transilvaniei“ au arsu jurneala studiosa din Transilvani'a unu esemplariu din fôie umoristica Scriniciobulu.

* * * „Libertatea“ dela 12 Ianuariu spune ca in Bucuresci in joi'a trecuta, nôptea, escadronulu de gendarmi a fostu consemnatu, și patrôle au cerculatu pre strade tóta nôptea.

* * * Bander Bulgare. Cetimu in mai multe diuarie ca unli capi de ai acestoru bande suntu condamnati la închisóre de sieșe luni. „Libertatea“ spune ca puscile aflate la partasii bandelor s'au aflatu ca suntu franceze iéra cartusiele austriace. Pune întrebarea ca cine le va fi inarmatu dara? Aceeasi fôie promite ca va dá deslusiri mai detaiate.

* * * Sciri din Galatiu spunu, ca unele căsi din Odessa au cumperatu tôte provisiunile de grâu cu pretiuri fôrte enorme și cumperatori le folosescu spre a încarcá náile grecesce, care pórtá flamura rusésca séu italiana. Cumperarea acést'a au facutu in Galiti'a sensatiune mare, pentru ca se vorbesce in comunu, ca aceea s'aru fi facutu pentru regimulu rusescu. Urcarea pretiului au fostu 15 pâna la 20 piastri.

Provocare. *)

In contr'a acelu'a, — pre care adunanti'a tractului protopopescu greco-catolicu alu Faragaului, prin decisiunea sea din 19 Decembre 1863, și l'a alesu de plenipotentiatu pentru „Convictulu tractului Faragâu“ edificându in Blasiu, — s'a introdusu cercetare criminala, și sub decursulu acéstei cercetări s'a ivitu dubietate in privinți'a acuratei și conscientiositati manipulări a baniloru incursi; deci, in interesulu acéstei fundatiuni, suntu provocati toti acé'a, cari au subscrisu ori platitu bani spre acestu scopu, că sumele de densii subscrisse, séu platite, sa se grabésca pâna in finea lunei lui Februaru a. c. — a le face cunoscutu subscrissei judecatorii prin relatii netimbrate, cu atâtu mai vertosu căci la din contra nomita fundatiune usioru se pôte periclitá. —

Dela judecatori'a nobilulu comitatu alu Clusiuului cá foru penale. —

Clusiu, in 25 Ianuariu 1869.

Adalbert Cosm'a,
jude investigatoriu.

*) Onor. Redactiuni a jurnaleloru „Federatiunea și „Albin'a“ suntu rugate a publicá acésta provocare, deca nu in totu cuprinsulu ei baremu in estrasu.

Burs'a de Vienn'a.

Din 18/30 Ianuariu 1869.

Metalicele 5%	61 10	Act. de creditu	25 990
Imprumut. nat. 5%	66 75	Argintulu	119
Actiile de banca	678	Galbinulu	5 72